

**Uchwała Nr XLIV/504/21
Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach**

z dnia 23 listopada 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czechowice-Dziedzice
na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1372 z późn. zm.), art. 5 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1, 2a, 2b, 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach
uchwala:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czechowice-Dziedzice na rok 2022, określony w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czechowic-Dziedzic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Damian Żelazny

Załącznik do uchwały Nr XLIV/504/21
Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach
z dnia 23 listopada 2021 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czechowice-Dziedzice na rok 2022

Czechowice-Dziedzice, listopad 2021 r.

Rozdział I Postanowienia ogólne

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czechowice-Dziedzice na rok 2022 stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Uzupełniono go o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów uzależnień oraz ze wsparcia Zespołu Ekspertów, w skład którego weszli m.in. przedstawiciele GKRPA, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, oświaty, policji, którzy zostali zaproszeni do współpracy przez Burmistrza Miasta. Wskazują one jednoznacznie na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym. Stąd konieczność realizacji wielowymiarowych działań w zakresie przemocy i cyberprzemocy, oraz kształtujących umiejętności interpersonalne i społeczne (np. komunikacja, poczucie własnej wartości szacunek do siebie, swojego ciała, do drugiego człowieka, rozpoznawanie psychomanipulacji jako profilaktyka wchodzenia w różnego rodzaju grupy destrukcyjne itp.). Właściwe wydaje się kreowanie profilaktyki uzależnień poprzez wzmacnianie czynników ochronnych i eliminację czynników ryzyka. Program ten stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czechowice-Dziedzice, opracowanej na lata 2020-2025 oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 oraz Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Program uwzględnia również cele zawarte w Programie przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2021–2030.

Program przedstawia zadania własne Gminy związane z przeciwdziałaniem narkomanii, wynikające z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W związku z przedłużającym się stanem pandemii, która została ogłoszona w roku 2020 zakładamy, że niektóre z zaplanowanych zadań będą musiały odbywać się z zachowaniem wzmoczonego reżimu sanitarnego, część zadań w ogóle nie uda się zrealizować. Niektóre działania będą realizowane w trybie zdalnym. Jednak na podstawie obserwacji, licznych rozmów z wychowawcami, rodzicami i pedagogami szkolnymi wyzwaniem na najbliższe miesiące wydaje się być zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom i młodzieży, które zupełnie nie radzą sobie z emocjami w sytuacji przedłużającej się izolacji. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że w sytuacji pandemii, kiedy dzieci pozostają w swoich domach, kontakty interpersonalne przenoszą do przestrzeni wirtualnej i nadużywają urządzeń cyfrowych, co także niekorzystnie wpływa na obszary związane z komunikacją z relacjami i mogą kształtować patologiczne wzorce.

Samopoczucie

- Ok. 50% uczniów ma gorsze lub dużo gorsze samopoczucie psychiczne oraz fizyczne w porównaniu do czasu przed pandemią
- Ok. 30% uczniów nauczycieli przejawia wyraźne symptomy stanów depresyjnych (smutek, przygnębienie, osamotnienie, chęć płaczu, brak energii do działania)

Relacje

- Ok. 50% uczniów wskazuje, że ma gorsze relacje z kolegami/koleżankami z klasy, a prawie 13% młodzieży uznaje, że ich relacje z rodzicami uległy pogorszeniu w czasie pandemii
- Uczniowie często czują złość na nauczycieli, że otrzymują od nich zbyt dużo zadań, a nauczyciele na uczniów że są nieprzygotowani do zajęć lub nie biorą w nich aktywnego udziału

Życie i nauka on-line

- Ok. 30% uczniów ma problem z koncentracją na tym, co mówi nauczyciel i tyle samo ma trudności z rozumieniem przekazywanej nowej wiedzy
- 50% uczniów w dni robocze korzystała z internetu ponad 6 h, ponad 30% korzysta z internetu ponad 6 h również w weekendy, a część z nich ma wyraźne symptomy nadużywania mediów cyfrowych

- Ok. 40% młodzieży doświadcza rozregulowania rytmu dobowego – częstsze siedzenie do późna i towarzyszące temu dłuższe spanie, trudności z zasypianiem i ciągłością snu¹.

Opiekunowie sygnalizują, że u coraz młodszych dzieci występuje drażliwość, stany depresyjne lub labilność emocjonalna, co w dłuższej perspektywie stanowi zagrożenie dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży i ich bezpieczeństwa. Traumatyczne doświadczenia związane z izolacją, z zaburzeniami więzi mogą wpływać na występowanie w późniejszym czasie różnego rodzaju uzależnień. Dlatego szczególnie ważne wydaje się zintensyfikowanie działań w obszarze ochrony dzieci oraz wyposażenia rodziców i opiekunów w skuteczne narzędzia do pracy z dziećmi i młodzieżą.

Gminny Program realizowany jest przez Biuro ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Urzędzie Miejskim w Czechowicach-Dziedzicach we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czechowicach-Dziedzicach.

Gminny Program może być realizowany we współpracy z: osobami fizycznymi, firmami, organizacjami pozarządowymi, kościołami, Miejskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień, Zespołem Obsługi Placówek Oświatowych, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Administracją Zasobów Komunalnych, Miejskim Domem Kultury, zakładami opieki zdrowotnej (podmioty lecznicze), Policją, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Świetlicą „ZATOKA”, szkołami nauki jazdy, szkołami, przedszkolami, lokalnymi mediami oraz innymi podmiotami posiadającymi odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje oraz doświadczenie do realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czechowice-Dziedzice na rok 2022 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział II Opis problemu

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), uzależnienie to psychiczny i fizyczny stan wynikający z interakcji między żywym organizmem, a substancją chemiczną (do których należą: alkohol, narkotyki, nikotyna, leki), charakteryzujący się zmianami i innymi reakcjami takimi jak: konieczność przyjmowania danej substancji w sposób ciągły lub okresowy, w celu doświadczenia jej wpływu na psychikę lub by uniknąć objawów towarzyszących brakowi substancji. W języku potocznym termin "uzależnienie" jest stosowany głównie do osób, które nadużywają narkotyków, leków, alkoholu, czy papierosów. W szerszym kontekście może odnosić się do wielu innych zachowań np.: gier hazardowych, seksu, oglądania telewizji, korzystania z telefonu czy Internetu, czyli tzw. uzależnień behawioralnych.

„Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie”. Narkomania jest zwykle wynikiem wielorakiego zażywania środka uzależniającego, jedynie wyjątkowo, np. przy zażyciu kokainy czy heroiny, rozwija się po jednorazowej dawce.

Mówiąc o stosowaniu środków psychoaktywnych, możemy mieć na myśli różne grupy użytkowników, w zależności od częstotliwości stosowania rozmaitych środków, czy też w zależności od wchodzenia w poszczególne fazy uzależnienia.

1. **Okazjonalne używanie narkotyków** - eksperymentowanie jest to zażywanie sporadyczne, przy okazji np. imprezy, które nie doprowadziło jeszcze do trwałego uzależnienia.
2. **Problemowe używanie narkotyków** jest rozumiane jako długotrwałe używanie narkotyków (substancji nielegalnych), które powoduje u osoby używającej poważne problemy natury

¹ Małgorzata Łuba Pierwsza pomoc emocjonalna w kryzysie psychicznym uczniów za badaniem: Zdalne nauczanie, a adaptacja do warunków społecznych podczas epidemii korona wirusa – Polskie Towarzystwo Edukacji Medialnej, Fundację Orange oraz Fundację Dbam o Mój Zasięg) – ZdalneNauczanie.org

zdrowotnej i społecznej. Obejmuje problemowych użytkowników zarówno opiatów, jak i amfetaminy, kokainy (choć te przypadki są rejestrowane sporadycznie), a także kanabinoli i innych narkotyków.

Według ogólnopolskich badań w populacji generalnej, zrealizowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, na tle Europy w Polsce poziom rozpowszechnienia używania narkotyków, w tym najbardziej popularnej marihuany, wśród osób dorosłych nie jest wysoki. Średnia europejska dla osób w wieku 15-34 lata to 14%, podczas gdy w Polsce odsetek ten wynosi 9,8%. W całej badanej populacji (15-64 lata) wyższy odsetek odnotowano wśród mężczyzn – 15,4% niż wśród kobiet – 3,7%. Warto nadmienić, że wśród osób, które podejmowały leczenie z powodu uzależnień, największy odsetek zgłaszał problemy z marihuaną jako przyczynę rozpoczęcia leczenia, w drugiej kolejności z o wiele rzadziej używaną w populacji generalnej amfetaminą, do której zażywania w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 0,4% badanych (15-34 lata). Wśród respondentów (w wieku 15-64 lat) badań z 2019 roku, najbardziej popularnymi nielegalnymi substancjami była marihuana oraz haszysz, czyli przetwory konopi indyjskich. Do kontaktów z tą substancją psychoaktywną kiedykolwiek w życiu przyznało się 12,1% badanych (w poprzednim pomiarze z 2014 roku było to 16,3%). W dalszej kolejności znalazły się „dopalacze” – 3,9% (1,3% w 2014 roku), a następnie amfetamina 2,4% (1,7% w 2014 roku), halucynogeny 1,4% (1,1% w 2014 roku) i ekstazy 1% (1,7% w 2014 roku). Konsumpcja pozostałych substancji nie przekroczyła poziomu 1,0%. Do używania jakiegokolwiek narkotyku przyznało się 16,1% badanych i jest to podobny odsetek jak w badaniu z 2014 roku (16,4%). Według tych samych badań, mężczyźni o wiele częściej niż kobiety sięgają po substancje psychoaktywne. Wśród badanych, 21,9% mężczyzn używało kiedykolwiek marihuany lub haszyszu (22,6% w 2014 roku), podczas gdy wśród kobiet wskaźnik ten wyniósł 10,3% (10,5% w 2014 roku). O wiele mniej kobiet (1,4%) niż mężczyzn (3,3%) używało amfetaminy (3% mężczyzn i 0,5% kobiet w 2014 roku)².

Wyniki badania ESPAD („European School Survey Project on Alcohol and Drugs”) z 2011 r. wskazały, że **najbardziej popularne substancje nielegalne, po które sięga młodzież, to marihuana i haszysz**. Do używania przetworów konopii przyznało się 24,3% 15-16-latków i 37,3% 17-18-latków. W obu przypadkach stanowiło to wzrost względem wyników z 2007 r. Wśród substancji nielegalnych na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania uplasowała się amfetamina.

W maju i czerwcu 2015 r. w ramach międzynarodowego projektu: (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) **województwa śląskiego**. Wyniki badania ESPAD z 2015 r. wskazały, że w dalszym ciągu **najbardziej popularne substancje nielegalne, po które sięga młodzież, to marihuana i haszysz** (23,1% wśród uczniów klas młodszych i 45,9% w starszej grupie), a na drugim leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (odpowiednio 16,1% i 17,6%), co jest zmianą do wcześniejszych badań, gdzie na drugim miejscu znalazła się amfetamina. Wśród 15-16-latków na trzecim miejscu znalazły się substancje wziewne (11,5%), a na czwartym leki przeciwbólowe w celu odurzania się (6,4%). W grupie starszej na trzecim miejscu znajduje się amfetamina (9,0%), a na czwartym ex aequo leki przeciwbólowe w celu odurzania się i substancje wziewne (8,2%). Szczególny niepokój powinny budzić natomiast dość znaczne odsetki młodzieży eksperymentującej z alkoholem w połączeniu z lekami (4,2% w grupie młodszej i 8,7% w starszej). Łączne przyjmowanie różnych substancji jest szczególnie niebezpieczne ze względu na ryzyko szkód zdrowotnych. W przypadku większości substancji rozpowszechnienie eksperymentowania jest większe wśród starszej młodzieży. Jedyne, do doświadczeń z substancjami wziewnymi nieco częściej przyznaje się młodzież z gimnazjów. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 6,3% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15,9% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu. Wyniki testu przesiewowego sugerują, że 4,5% gimnazjalistów oraz 8,1% uczniów ze starszej kohorty używał marihuany w sposób, który może już

² Program przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2021-2030, za A. Malczewski, Substancje psychoaktywne – postawy i zachowania. Wyniki ostatnich badań w: Serwis Informacyjny Uzależnienia nr 2/20(90). Artykuł dotyczy badania terenowego zrealizowanego przez Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z firmą KANTAR Polska. Przeprowadzone ono zostało w dwóch transzach: 08.11-18.12.2018 roku i 22.02-26.03.2019 roku (Badanie realizowane techniką bezpośredniego wywiadu ankierskiego w domach respondentów w metodologii CAPI, tj. kwestionariusz na laptopie – 3013 respondentów. Wcześniejsze tego typu badanie przeprowadzone było 2014 roku), s. 44

rodzić problemy. Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, decyduje bardziej nasilenie używania, niż rodzaj substancji. Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała
(*Źródło ROPS*).

Badania CBOS, od kilku lat realizowane we współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, pozwalają śledzić dynamikę zmian zachodzących od ponad dwóch dekad. Umożliwia to przeanalizowanie zjawiska konsumpcji substancji psychoaktywnych, zarówno tych legalnych, jak i nielegalnych, w dłuższej perspektywie.

W badaniach ankietowych pytano uczniów o ocenę dostępności narkotyków. Ich odpowiedzi znajdują zastosowanie w monitorowaniu nielegalnego rynku narkotyków oraz działaniach służb odpowiedzialnych za walkę z przestępczością narkotykową. Młodzież pytana była o znajomość miejsc, gdzie można kupić narkotyki, o oferty kupna, sprzedaż narkotyków w szkołach oraz o to, czy trudno jest, w ich ocenie, zdobyć poszczególne substancje psychoaktywne.

W roku 1994 co piąty respondent (22%) wiedział, od kogo lub gdzie można kupić narkotyki, w 2003 roku – już niemal połowa (49%). Jednak od tego czasu maleje odsetek uczniów mających wiedzę o miejscach oferowania narkotyków. W roku 2016 odsetek takich wskazań wyniósł (31%). Ponadto odsetek badanych, którzy wiedzieli o kilku takich miejscach lub osobach, był najniższy od 1999 roku. Wyniki ostatniego badania pokazały zwiększenie się odsetka osób, które nie mają wiedzy, gdzie można kupić narkotyki – do 49%. Jest to największy odsetek od 1994 roku.

Warto podkreślić, że na odpowiedzi badanych mogą mieć wpływ różne czynniki, np. informacje mediów o działaniach policji przeciwko przestępczości narkotykowej, a zwłaszcza o likwidowaniu miejsc sprzedaży narkotyków. Od roku 1994 systematycznie rosła liczba uczniów, którym oferowano narkotyki. Najwyższy poziom osiągnęła w 2003 roku, kiedy to blisko połowa badanych (47%) otrzymała takie propozycje. Od tego czasu odsetek respondentów, którym oferowano narkotyki, zaczął spadać. Prawie trzykrotnie zmniejszyła się liczba uczniów, którym często składano takie propozycje – z 14% w roku 2003 do 24 – 5% w 2013 roku. Ostatni pomiar wykazał, że odsetek badanych, którzy otrzymali propozycję kupna narkotyków, nieznacznie wzrósł – do poziomu z 2008 roku, kiedy tak samo jak w 2016 roku 36% uczniów otrzymało ofertę kupna narkotyków. Wyniki ostatniego pomiaru z 2018 roku pokazują, iż odsetki są na zbliżonym poziomie w porównaniu do roku 2016; 7% badanych miało propozycje kupna narkotyków często, a 18% – kilka razy.

W latach 1992–2003 odsetek uczniów, którzy używali narkotyków w ciągu ostatniego roku, systematycznie rósł (z 5% do 24%). W roku 2008 zmniejszył się on do 15%. Od tego czasu notujemy niewielki wzrost – do 18% w 2013 roku. Najnowszy sondaż to spadek do 16%.

Najczęściej zażywane przez uczniów były marihuana i haszysz. Do przyjmowania ich „kiedykolwiek w życiu” przyznało się w 2018 roku 38% badanych, co oznacza spadek (o 4 punkty procentowe) w stosunku do roku 2016. Wyniki ostatniego pomiaru odnotowały niewielki spadek używania konopi indyjskich wśród osób eksperymentujących z tego typu substancjami. W ciągu 12 miesięcy poprzedzających pomiar w roku 2018 marihuanę lub haszysz zażywał co piąty uczeń (20%, w 2016 roku – 21%), a w ciągu ostatnich 30 dni – co dziesiąty (10%, w 2016 roku – 9%). Zażywanie leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza kiedykolwiek w życiu zadeklarował co piąty uczeń (22%, w 2016 roku – 19%), w ciągu ostatnich 12 miesięcy – blisko co siódmy badany (14%, w 2016 roku 9%), a w ciągu ostatnich 30 dni – niemal co osiemnasty (6%, w 2016 roku 4%). W przypadku używania leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza odnotowano wzrost. Po marihuanie i haszyszu najbardziej rozpowszechnioną nielegalną substancją jest amfetamina. W roku 2008 do eksperymentów z tą substancją przyznało się 9% uczniów, a w ostatnich trzech pomiarach – 7%. W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie w roku 2008 amfetaminę zażywało 4% uczniów, a w ostatnich trzech pomiarach – 3%, zaś wskaźniki dla zażywania w ciągu ostatnich 30 dni wynoszą 1% w roku 2008, 2% w roku 2010 i 2013 i 1% w 2016 roku. Odsetek badanych, którzy sięgali po ecstazy, wyniósł 4% (w 2013 – 3%), 2% uczniów zadeklarowało eksperymentowanie z tą substancją

w ciągu ostatniego roku (w roku 2008 – 3%, w 2010 i 2013 – 1%), a w ciągu ostatniego miesiąca – 1% we wszystkich pomiarach.

W przypadku „dopalaczy” odnotowujemy spadek poziomu używania tych substancji. Odsetek badanych, którzy eksperymentowali z tymi środkami, jest taki sam jak w 2008 roku – ponad 3%. Używanie „dopalaczy” w ciągu ostatniego roku i ostatniego miesiąca osiągnęło najniższy poziom od początku prowadzenia badań (po 1% uczniów).

Wyniki badań przeprowadzonych w 2012 roku na terenie Gminy Czechowice Dziedzice wskazują, że wśród uczniów szkół gimnazjalnych na pytanie „Czy kiedykolwiek brałeś/łaś, próbowałeś/łaś narkotyki?”, twierdząco odpowiedziało 7 % ankietowanych. Badania powtórzone w 2015 roku, wskazują na nieznaczny spadek liczby młodzieży gimnazjalnej eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi. Wśród gimnazjalistów 55 osób odpowiedziało na to pytanie twierdząco, co stanowiło 6% odpowiadających na pytanie. Spośród uczniów szkół średnich w 2012 roku twierdząco odpowiedziało 114 osób, co daje 22 %, zaś w 2015 – 82 osoby, co daje 21 %. Jeśli chodzi o uczniów szkół podstawowych, to w 2012 roku 8 uczniów przyznało, że próbowało narkotyków, zaś w roku 2015, był to jeden uczeń (10-cio latek)

W 2012 roku 15 gimnazjalistów przyznało, że w ciągu ostatnich 30 dni zażyło narkotyk, zaś w 2015 roku było to 21 osób. Wśród uczniów szkół średnich w 2012 roku – 32 odpowiedziały twierdząco, zaś w 2015 roku – 30 osób. Młodzież najczęściej sięgała po marihuanę, pojedyncze osoby wskazywały amfetaminę i tzw. kryształ.

Należałoby także zwrócić uwagę na stosowanie przez młodych ludzi NSP (Nowe Substancje Psychoaktywne, zwane potocznie „dopalaczami”) oraz pozamedyczne przyjmowanie produktów leczniczych, które także może prowadzić do uzależnienia.

1. Analiza danych

Przystępując do diagnozy problemów alkoholowych oraz narkotykowych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice, dokonano analizy danych pochodzących z wielu instytucji znajdujących się na terenie Gminy bądź z Gminą współpracujących. Zebrane informacje posłużą jako wskaźniki obrazujące skalę problemów. Nie wszystkie instytucje, do których zwrócono się o udostępnienie informacji publicznej w formie danych ilościowych, nadesłały oczekiwane informacje. Niektóre instytucje nie posiadały systemów pozwalających wygenerować dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice.

Działalność ambulatoryjnych placówek odwykowych

Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień w Czechowicach-Dziedzicach mieści się przy ulicy Nad Białką 1b. Prowadzony jest przez Fundację Błękitny Krzyż. Z Ośrodka korzystają pacjenci, którzy zdecydowali się na podjęcie terapii odwykowej w formie ambulatoryjnej. W Ośrodku prowadzona jest terapia indywidualna i grupowa. W strukturach Ośrodka działa też Dzienny Oddział Odwykowy. Oprócz osób uzależnionych od substancji w MOTU leczą się także osoby uzależnione od czynności.

Tabela Nr 1 dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice

Ile osób podjęło uczestnictwo w spotkaniach dla współuzależnionych	2016	2017	2018	2019	2020	
kobiety	145	99	99	100	86	
mężczyźni	22	12	15	17	14	
narkotyków	kobiety	1	0	3	0	2
	mężczyźni	1	2	3	3	6
politoksykomania	kobiety	8	8	8	12	10
	mężczyźni	37	37	60	49	44
	mężczyźni	-	-	-	-	5

Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień w Bielsku-Białej znajdujący się przy ulicy Mostowej, prowadzi terapię w formie ambulatoryjnej. Prowadzony jest przez Fundację Błękitny Krzyż.

Tabela Nr 2 dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice

Ile osób podjęło uczestnictwo w spotkaniach dla współuzależnionych	2016	2017	2018	2019	2020	
kobiety	14	15	18	9	10	
mężczyźni	0	1	7	0	0	
Liczbę osób uzależnionych od:						
narkotyków	kobiety	0	0	1	0	0
	mężczyźni	0	0	2	0	4
politoksykomania	kobiety	3	1	3	1	0
	mężczyźni	8	6	7	6	2

Ośrodek Psychoprofilaktyki w Pszczynie znajduje się przy ulicy Paderewskiego 3, prowadzony jest także przez Fundację Błękitny Krzyż.

Tabela Nr 3. dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice

Ile osób podjęło uczestnictwo w spotkaniach dla współuzależnionych	2016	2017	2018	2019	2020	
kobiety	3	1	0	3	0	
mężczyźni	0	0	0	4	1	
Liczbę osób uzależnionych od:						
narkotyków	kobiety	0	0	0	0	0
	mężczyźni	0	0	0	0	0
politoksykomania	kobiety	0	0	0	0	1
	mężczyźni	0	0	0	0	0

Ośrodek Leczenia Uzależnień w Żywcu

Tabela Nr 4. dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice

Ile osób podjęło uczestnictwo w spotkaniach dla współuzależnionych	2020 r.	
• Kobiety	1	
• Mężczyźni	0	
Liczba osób uzależnionych od:		
• narkotyków	Kobiety	0
	Mężczyźni	0
• politoksykomania	Kobiety	0
	Mężczyźni	3

Bielskie Centrum Psychiatrii Olszówka w Bielsku - Białej prowadzi Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia przy ul. Mostowej, gdzie pacjenci również mają możliwość uczestnictwa w terapii w systemie ambulatoryjnym.

Tabela Nr 5. dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice

Ile osób podjęło uczestnictwo w spotkaniach dla współuzależnionych	2016	2017	2018	2019	2020	
kobiety	14	12	12	12	10	
mężczyźni	0	1	0	0	0	
Liczbę osób uzależnionych od:						
narkotyków	kobiety	1	0	0	0	0
	mężczyźni	6	3	2	0	3
politoksykomania	kobiety	0	0	0	0	-
	mężczyźni	0	0	0	0	-

Tabela Nr 6. Łączna liczba pacjentów z terenu Gminy Czechowice-Dziedzice, leczących się w różnych ośrodkach.

Ile osób podjęło uczestnictwo w spotkaniach dla współuzależnionych	2016	2017	2018	2019	2020	
kobiety	176	127	129	124	107	
mężczyźni	22	14	22	21	15	
Liczbę osób uzależnionych od:						
narkotyków	kobiety	2	0	4	0	2
	mężczyźni	7	5	7	3	13
politoksykomania	kobiety	11	9	11	13	11
	mężczyźni	45	43	67	55	49

Powyższe dane wskazują, że mieszkańcy Czechowic-Dziedzic najczęściej korzystają z terapii odwykowej prowadzonej na terenie Gminy. Znacznie rzadziej dojeżdżają na terapię do ośrodków w Bielsku-Białej czy Pszczynie.

Analizując dane liczbowe, należy stwierdzić, że w 2020 łącznie we wszystkich ośrodkach z powodu politoksykomanii (równoczesne używanie substancji o różnym działaniu) leczono 60 osób (w tym 49 mężczyzn i 11 kobiet). Z powodu uzależnienia od narkotyków w terapii uczestniczyło 13 mężczyzn i 2 kobiety.

Działalność Policji oraz Prokuratury

Tabela Nr 7 Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej, dane dotyczące postępowań zaistniałych na terenie działania Komisariatu Policji w Czechowicach-Dziedzicach.

liczba prowadzonych postępowań w związku z posiadaniem i wprowadzaniem do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych w odniesieniu do przestępstw zaistniałych na terenie gminy Czechowice-Dziedzice	2016	2017	2018	2019	2020	
Posiadanie (art. 62 ust.1,2,3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii)	kobiety	1	1	1	0	1
	mężczyźni	19	8	6	17	9
Udostępnianie (art. 58 ust.1,2, art. 59 ust.1,2,3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii)	kobiety	0	0	0	0	0
	mężczyźni	1	1	2	3	4
Wprowadzanie do obrotu (art. 56 ust.1,2,3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii)	kobiety	0	0	0	0	0
	mężczyźni	0	0	0	0	2

Tabela Nr 8. dane Prokuratury Rejonowej w Pszczynie_w odniesieniu do mieszkańców gminy Czechowice-Dziedzice

	2016	2017	2018	2019	2020
1. Liczba prowadzonych postępowań w związku z posiadaniem, udostępnianiem i wprowadzaniem do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych:	24	5	8	24	30
• posiadanie	kobiety	1	1	1	26
	mężczyźni	18	2	5	
• udostępnianie	kobiety	0	0	0	3
	mężczyźni	3	1	2	
• Wprowadzanie do obrotu	kobiety	0	0	0	1
	mężczyźni	2	1	0	

2. Liczba prowadzonych postępowań w związku z prowadzeniem pojazdu mechanicznego pod wpływem alkoholu:	92	75	69	83	75
• kobiety	8	6	3	9	0
• mężczyźni	84	69	66	74	75
3. Liczba prowadzonych postępowań w związku z prowadzeniem pojazdu mechanicznego pod wpływem środków odurzających	2	0	0	2	0
• kobiety	0	0	0	1	0
• mężczyźni	2	0	0	1	0
4. Liczba prowadzonych postępowań wobec sprawców przemocy w rodzinie	46	11	36	23	38
• kobiety	3	4	3	-	4
• mężczyźni	43	7	33	23	34
5. Liczba prowadzonych postępowań w związku z narażeniem życia i zdrowia dziecka poprzez sprawowanie opieki przez nietrzeźwych rodziców lub opiekunów	4	4	1	3	4
• kobiety	3	1	1	2	2
• mężczyźni	1	3	0	1	4

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Pszczynie wynika, że ponownie wzrosła liczba prowadzonych postępowań w związku z posiadaniem środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W stosunku do roku 2019, w roku 2020 liczba postępowań prowadzonych w związku z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu zarówno wobec mężczyzn jak i wobec kobiet zmniejszyła się z 83 spraw do 75. Najprawdopodobniej ten trend spadkowy związany jest ze zmniejszoną wykrywalnością takich zdarzeń przez policję w okresie pandemii.

Niepokojąco wzrosła liczba prowadzonych postępowań wobec sprawców przemocy w rodzinie z 23 w roku 2019 do 34 w roku 2020.

Działalność Bielskiego Pogotowia Ratunkowego

Tabela Nr 9. dane w odniesieniu do mieszkańców Gminy Czechowice-Dziedzice

		2016	2017	2018	2019	2020
Liczba podjętych interwencji wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu	Kobiety	16	14	23	25	8
	Mężczyźni	54	46	68	69	64
	Dzieci	2	0	3	2	1
Liczba podjętych interwencji wobec osób znajdujących się pod wpływem:						
• substancji psychoaktywnych	Kobiety	2	3	0	3	0
	Mężczyźni	1	0	0	0	0
	Dzieci	0	1	0	0	0
• leków	Kobiety	5	3	2	9	2
	Mężczyźni	5	0	4	6	3
	Dzieci	2	0	1	0	0
Liczba interwencji w związku z zagrożeniem życia osób będących pod wpływem:						
• alkoholu	Kobiety	16	14	23	9	4
	Mężczyźni	54	46	68	31	17
	Dzieci	2	0	3	2	1
• substancji psychoaktywnych	Kobiety	2	3	0	3	0
	Mężczyźni	1	0	0	0	0
	Dzieci	0	1	0	0	0

• leków	Kobiety	5	3	2	9	2
	Mężczyźni	5	0	4	6	3
	Dzieci	2	0	1	0	0
Liczba interwencji związanych z podjętymi próbami samobójczymi	Kobiety	-	-	-	0	0
	Mężczyźni	4	4	0	0	1
	Dzieci	-	-	-	0	0

Powyższe dane wskazują, że w roku 2020 liczba interwencji pogotowia ratunkowego w stosunku do kobiet znajdujących się pod wpływem alkoholu znacznie zmalała, zaś wobec mężczyzn utrzymała się na podobnym poziomie jak w latach 2018 i 2019.

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna powiadomiła, że w roku 2020 nie odnotowano przypadków podejrzeń zatruc nowymi substancjami psychoaktywnymi tzw. „dopalaczami” w odniesieniu do mieszkańców gminy Czechowice-Dziedzice.

Działalność Punktu Konsultacyjnego w Czechowicach-Dziedzicach

Tabela Nr 15. dane w odniesieniu do mieszkańców gminy Czechowice-Dziedzice

	2016	2017	2018	2019	2020
Psycholog					
Liczba porad	131 (192 godz.)	290 (344 godz.)	110 (172 godz.)	85 (138 godz.)	56 (131 godzin)
Prawnik					
Liczba porad	128 (141 godz.)	211 (172 godz.)	151 (172 godz.)	98 (188 godz.)	93 (183 godziny)
Terapeuta (uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne)					
Liczba porad	53 (63 godz.)	26 (54 godz.)	60 (72 godz.)	47 (90 godz.)	48 (84 godziny)

Spadła liczba porad psychologicznych, co najprawdopodobniej związane było z ograniczonymi możliwościami przemieszczania się mieszkańców w związku z wprowadzonym w okresie pandemii lockdownem. W większości pacjenci woleli kontakt osobisty z psychologiem i nie chcieli korzystać z oferowanych teleporad. Część pacjentów za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej trafia także do terapeuty zatrudnionego w ramach realizacji zadania: *Zapewnienie specjalistycznej pomocy psychoterapeutycznej rodzinom niewydolnym wychowawczo z powodu problemów alkoholowych oraz problemu przemocy w rodzinie*, realizowanego również w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Sytuacja dzieci i młodzieży

Na terenie Gminy zamieszkuje **8 863** dzieci i młodzieży do 18 roku życia, działa 11 publicznych szkół podstawowych oraz 3 Zespoły Szkolno-Przedszkolne i 10 przedszkoli.

Na terenie gminy funkcjonuje również Zespół Szkół Specjalnych, Katolicka Szkoła Podstawowa prywatne przedszkola oraz dwie Szkoły Średnie.

Analiza gminnych badań ankietowych

W roku 2018 próbę badawczą stanowiło 525 uczniów z klas V i VI czechowicki szkół. Na pytanie o używanie różnych substancji w ciągu ostatnich 12-miesięcy, odpowiadali następująco³:

³ Społeczna diagnoza uczniów 2018, Lustró- raport lokalny. Czechowice-Dziedzice, dr Błażej Dyczewski

grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pałił papierosa	71.81	9.71	3.62	3.24	4.38	7.24
pałił marihuanę	93.71	1.71	0.95	0.57	0.38	2.67
zażywał dopalaczy	94.29	1.33	1.14	0.57	0	2.67

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pałił papierosa	37.03	16.17	11.84	5.45	13.16	16.35
pałił marihuanę	84.77	5.64	1.69	1.69	1.88	4.32
zażywał dopalaczy	91.35	3.01	1.32	0.94	0.75	2.63

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	95.05	2.1	0.57	0.19	0.38	1.71
zapalił(a)eś marihuanę	97.71	0.76	0	0	0.19	1.33
zażył(a)ś dopalaczy	98.1	0.19	0.19	0	0.19	1.33

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	85.34	5.64	1.69	1.13	2.63	3.57
zapalił(a)eś marihuanę	95.11	1.5	0.38	0.38	0.94	1.69

zażyte(a)ś dopalaczy	96.8	0.75	0.38	0.19	0.75	1.13
-------------------------	------	------	------	------	------	------

2. Strategie Profilaktyczne

Są to sposoby postępowania oparte na podstawach teoretycznych, które mają na celu redukcję wpływu czynników ryzyka i/lub wzmacnianie czynników chroniących.

Kluczowe z punktu widzenia profilaktyki narkomanii strategie to: rozwijanie umiejętności życiowych, edukacja normatywna, rozwijanie umiejętności rodziców, włączanie naturalnych mentorów, budowanie więzi ze szkołą.

- **Rozwijanie umiejętności życiowych** -strategia ta polega na uczeniu młodych ludzi umiejętności, które umożliwią im konstruktywne zaspokojenie ważnych celów i potrzeb wieku dojrzewania. Do takich umiejętności należą, np.: podejmowanie racjonalnych decyzji, rozwiązywanie konfliktów, samokontrola, radzenie sobie ze stresem itp.
- **Edukacja normatywna**- polega na **kształtowaniu i wzmacnianiu norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych i stosowaniu przemocy**, poprzez m.in. korygowanie błędnych przekonań na temat rozpowszechnienia danego niepożądanego zachowania wśród młodzieży.
- **Rozwijanie umiejętności rodziców**- strategia ta polega na przekazywaniu rodzicom informacji na temat różnych aspektów psychospołecznego funkcjonowania ich dzieci, wzmacnianiu ich umiejętności wychowawczych oraz na zachęcaniu do aktywnego udziału w programie profilaktycznym, w którym bierze udział ich dziecko. Wszystko to zmierza do **wzmacniania więzi** dziecka z rodzicami.
- **Włączanie naturalnych mentorów**- strategia ta polega na zapewnieniu dziecku stałego kontaktu z osobą dorosłą spoza rodziny, która udziela wsparcia emocjonalnego, pomaga w rozwiązywaniu różnych problemów, doradza, czuwa nad rozwojem dziecka.
- Budowanie więzi ze szkołą - polega na organizowaniu rówieśniczej pomocy, tworzeniu w szkole klubów, dbałości o klimat społeczny w szkole, czyli o jakość relacji między wszystkimi członkami i grupami społeczności szkolnej.

Uzupełniające strategie profilaktyczne to takie, które **same w sobie nie wpływają skutecznie na ograniczenie czy eliminację danego zachowania ryzykownego**. Zastosowane **razem ze strategiami wiodącymi wzmacniają ich pozytywne działanie**. Do strategii uzupełniających należy: przekaz wiedzy, organizacja czasu wolnego, edukacja rówieśnicza, trening umiejętności odmawiania⁴.

Rozdział III

Zasoby umożliwiające realizację Programu:

- Urząd Miejski w Czechowicach-Dziedzicach (Biuro ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom),
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej, DPS, Dzienny Dom Senior +, KIS
- Żłobki,
- Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień w Czechowicach-Dziedzicach,
- grupy samopomocowe (AA),
- Klub Abstynenta,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- media (Internet), prasa,
- Punkt Konsultacyjny,
- przychodnie, poradnie i lekarze podstawowej opieki zdrowotnej (podmioty lecznicze),
- Policja, Straż Miejska, kuratorzy

⁴ Źródło: Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii

- placówka wsparcia dziennego – Świetlica „ZATOKA”, funkcjonująca w systemie pomocy społecznej,
- szkoły i przedszkola (gminne, powiatowe lub prywatne),
- szkoły katolickie,
- szkoły średnie,
- szkoły nauki jazdy,
- pracodawcy
- kościoły,
- organizacje pozarządowe,
- Miejski Dom Kultury,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Czechowicach-Dziedzicach,
- Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej,
- placówki leczenia odwykowego w Bielsku-Białej oraz w Pszczynie,
- placówki ochrony zdrowia,
- Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej,
- Sąd Rejonowy w Pszczynie; i inne

Analiza SWOT

Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę w gminie Czechowice-Dziedzice, została wykonana analiza SWOT. Zadaniem tego narzędzia jest wykazanie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w odniesieniu do zasobów gminy. Nazwa przyjętej metody pochodzi od słów:

strengths – mocne strony

weaknesses - słabe strony

opportunities – szanse

threats – zagrożenia.

Mocne strony stanowią czynniki wewnętrzne-pozytywne - atuty, tj. walory w postaci zasobów ludzkich, rzeczowych i potencjału drzemącego wewnątrz badanego środowiska, na których ukształtowanie organizacja posiada bezpośredni wpływ. Przeciwnieństwem są natomiast słabe strony, są to czynniki wewnętrzne-negatywne. Szans należy upatrywać poza badanym środowiskiem w jego otoczeniu. Stanowią je wszystkie czynniki zewnętrzne, które bez udziału badanego środowiska wzmacniają je. Zagrożenia, również znajdują się poza badanym środowiskiem, bez możliwości wpływania na nie, stanowią czynniki osłabiające badane środowisko.

Bazując na wnioskach płynących z diagnozy, wykorzystując powyżej opisaną metodę, dokonano analizy obszaru związanego z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Gminie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowany system placówek pomocowych (np. Biuro ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień, Punkt Konsultacyjny, Ośrodek Pomocy Społecznej) - dobre warunki lokalowe oraz zasoby materialne - działalność Świetlicy socjoterapeutycznej (placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży) - rozbudowana sieć wsparcia grup samopomocowych np. wspólnota AN 	<ul style="list-style-type: none"> - niejednolity poziom wiedzy i doświadczenia przedstawicieli poszczególnych instytucji, - błędy i przeszkody komunikacyjne pomiędzy niektórymi instytucjami, - środowiska obojętne, niechętnie współpracujące (duchowni, NZOZY) - Niska motywacja rodziców do uczestniczenia w działaniach profilaktycznych, - Niska motywacja rodzin do podejmowania terapii - niski poziom wiedzy na temat kompetencji poszczególnych instytucji świadczących

<ul style="list-style-type: none"> – rozwinięta współpraca między instytucjonalna. Bezpośrednie kontakty. (Biuro PPU, GKRPA, Policja, pedagodzy szkolni, poradnia PP, ZOPO, OPS, Straż Miejska, Dyrektorzy szkół, kuratorzy) – stałe źródło finansowania – zasoby kadrowe pozwalające realizować programy profilaktyczne – wysoki poziom motywacji do pracy i zaangażowania realizatorów zadań, gotowość do podnoszenia kompetencji, praca zespołowa, dzielenie się doświadczeniem 	<p>pomoc w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak możliwości precyzyjnego określenia wysokości budżetu na kolejny rok – trudna dostępność do dorosłych osób używających narkotyki
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Polityka miasta sprzyjająca działalności profilaktycznej, – dostęp do oferty szkoleniowej adresowanej do specjalistów 	<ul style="list-style-type: none"> – niestabilność systemu prawa – nieprzewidziane sytuacje uniemożliwiające realizację zaplanowanych działań (np. choroba realizatora, protesty, strajki itp.) – łatwa dostępność narkotyków – przedłużający się okres pandemii (część zadań jest niemożliwa do realizacji)

Rozdział IV

Cele i zadania programu oraz wskaźniki realizacji:

Stopień realizacji poszczególnych zadań uzależniony będzie od sytuacji pandemicznej w kraju.

Cel główny:

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych w gminie Czechowice-Dziedzice.

Cele, zadania oraz wskaźniki:

Cel I. Utrzymanie dostępności do terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych na dotychczasowym poziomie.

ZADANIA	Wskaźniki realizacji zadań:
1. Dofinansowanie zajęć ponadstandardowych, wykraczających poza zakres podstawowego programu terapeutycznego lub zajęć po terapii, przez uzupełnienie gwarantowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia (wyjazdowe sesje terapeutyczne dla osób leczących się z powodu politoksykomanii i narkomanii oraz dla osób współuzależnionych).	- liczba WST - liczba osób uczestniczących w WST
2. Doposażenie placówek leczenia odwykowego w sprzęt oraz materiały niezbędne do prowadzenia terapii dla pacjentów z gminy Czechowice-Dziedzice.	- liczba zakupionych materiałów

Cel II. Doskonalenie systemu wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin

ZADANIA	Wskaźniki realizacji zadań:
1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej oraz prawnej w Punkcie Konsultacyjnym (umowy z realizatorami).	- liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego - liczba udzielonych porad

2. Prowadzenie konsultacji w zakresie uzależnień behawioralnych.	- liczba udzielonych porad,
3. Finansowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w zakresie: doposażenie, poczęstunek, drobne remonty, telefon itp.	- poniesione koszty
4. Zakup materiałów edukacyjnych.	- ilość rozdysponowanych materiałów
5. Wspieranie działalności grup samopomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.	- ilość rozdysponowanych materiałów.

Cel III. Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

ZADANIA	Wskaźniki realizacji zadań:
1. Prowadzenie działań profilaktycznych na terenie gminnych szkół i przedszkoli przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, w tym dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (współpraca z placówkami oświatowymi oraz z ZOPO).	- liczba dzieci uczestniczących w zadaniu - liczba uczestniczących szkół - liczba przeszkolonych osób,
2. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	- liczba programów profilaktycznych, - liczba osób uczestniczących w programach
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.	- liczba przeszkolonych osób,
4. Organizacja szkoleń, warsztatów, pogadanek, wywiadówek z zakresu profilaktyki uzależnień dla różnych grup odbiorców.	- liczba przeszkolonych osób,
5. Organizacja imprez profilaktycznych wzmacniających więzi rodzinne np. koncertów, pikników, festynów, przedsięwzięć, konkursów, przeglądów grup artystycznych promujących wartości rodzinne oraz zdrowy i trzeźwy styl życia (np. Jesienna Szkoła Profilaktyki).	- ilość rozdysponowanych materiałów edukacyjnych
6. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych lub organizacja własnych kampanii i przedsięwzięć profilaktycznych.	- ilość rozdysponowanych materiałów
7. Opracowanie materiałów, ulotek o tematyce profilaktycznej oraz informującej o dostępnych miejscach pomocy w gminie.	- ilość rozdysponowanych materiałów
8. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych oraz informacyjnych na temat różnych problemów społecznych dla mieszkańców gminy oraz dla instytucji pomocowych.	- ilość rozdysponowanych materiałów
9. Organizacja konferencji edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy i innym zachowaniom ryzykownym o charakterze lokalnym oraz ponadlokalnym (jeśli osoby biorące udział w konferencji współpracują z Gminą Czechowice-Dziedzice, lub świadczą usługi dla mieszkańców Gminy).	- liczba zorganizowanych konferencji, - liczba uczestników
10. Nawiązanie współpracy z klubami, lokalami dla młodzieży w celu rozpowszechniania materiałów edukacyjnych.	- ilość rozdanych ulotek, materiałów profilaktycznych
11. Realizacja działań profilaktycznych w sytuacjach nagłych dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych.	- liczba uczestników
12. Współpraca z podmiotami realizującymi działania w obszarze profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych.	- liczba uczestników
13. Współpraca z podmiotami realizującymi działania w obszarze	- liczba uczestników

przeciwdziałania przemocy oraz agresji.	
14. Współpraca z podmiotami realizującymi działania w obszarze profilaktyki uzależnień behawioralnych.	- liczba uczestników
15. Współpraca z podmiotami realizującymi działania w obszarze podnoszenia kompetencji społecznych i poprawy komunikacji (czynniki chroniące).	- liczba uczestników

Cel IV. Wspomaganie działań służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.	
ZADANIA	Wskaźniki realizacji zadań:
1. Wspomaganie placówek oświatowych w zakresie wdrażania szkoleń kaskadowych dla personelu oraz rodziców.	- liczba osób uczestniczących w szkoleniach
2. Organizacja szkoleń dla pracodawców w zakresie wdrażania procedur w sytuacji podejrzenia stosowania środków psychoaktywnych w zakładzie pracy.	- liczba osób uczestniczących w szkoleniach
3. Bieżąca współpraca z Policją w obszarze Prewencji oraz Zwalczania Przestępczości Narkotykowej.	- liczba spotkań
4. Szkolenia dla kierowców oraz kursantów szkół nauki jazdy w zakresie zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych oraz inne działania prewencyjne w tym zakresie.	- liczba osób uczestniczących w szkoleniach - liczba współpracujących szkół nauki jazdy
5. Nawiązanie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie wdrożenia spotkań edukacyjnych dla duchownych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii oraz innych uzależnień behawioralnych.	- liczba współpracujących parafii - ilość spotkań

Planując zadania na rok 2022 przeanalizowano także sytuację osób uzależnionych, które pragną powrócić na rynek pracy. Zasięgnięto także opinii pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej czy w tym obszarze zachodzą nierówności i deficyty czy należy uwzględnić szczególne działania readaptacyjne. Ustalono, że wskazane byłoby w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objęcie dwóch osób (uzależnionych lub współuzależnionych) działaniami reintegracyjnymi prowadzonymi przez Klub Integracji Społecznej. W ramach reintegracyjnych planuje się konsultacje z doradcą zawodowym, szkolenia lub kursy zawodowe oraz płatny staż zawodowy.

Rozdział V

Preliminarz wydatków oraz dysponencji środków

Dział	Rozdziała	Wysokość środków	Zadania	Dysponent
851	85153	80 000,00 zł,	Pozostałe zadania, zgodnie z planem budżetowym oraz niniejszym programem (np. programy profilaktyczne, szkolenia, warsztaty, konferencje, organizacja imprez, pikników, prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym, oraz konkurs ofert.	UM/ Biuro PPU

Budżet na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r. wynosi – 80 000,00 zł.